

शत्रुसजीवहरूको क्षेत्रीय अभिलेख

Regional Pest Status

२०७०/७१

नेपाल सरकार
कृषि बिकास मन्त्रालय
कृषि बिभाग
बाली संरक्षण निर्देशनालय

क्षेत्रीय बाली संरक्षण प्रयोगशाला
हरिहरभवन, ललितपुर

२०७२

Content

Chapter I : Preliminaries	1
1.1 Determination of pest status in an area (1998) ISPM No. 8	1
Chapter-2 Pest Status of Different District of Central Development Region, Nepal.....	9
2.1 Pest Status of Dolakha	10
2.2 Pest Status of Rasuwa	11
2.3 Pest Status of Sindhupalchowk.....	12
2.4 Pest Status of Nuwakot	14
2.5 Pest Status of Dhading	16
2.6 Pest Status of Bhaktapur	17
2.7 Pest Status of Lalitpur.....	18
2.8 Pest Status of Parsa	20
2.9 Pest Status of Ramechhap.....	22
2.10 Pest Status of Sarlahi	23
2.11 Pest Status of Sindhuli	24
2.12 Pest Status of Makawanpur.....	25
2.13 Pest Status of Kathmandu	27
2.14 Pest Status of Chitwan	29
2.15 Pest Status of Kavre	31
2.16 Pest Status of Dhanusa.....	34
2.17 Pest Status of Bara	36
2.18 Pest Status of Mahottari.....	40
2.19 Pest Status of Rautahat	43

Chapter I : Preliminaries

1.1 Determination of pest status in an area (1998) ISPM No. 8

OUTLINE OF REQUIREMENTS

Pest records are essential components of the information used to establish the status of a pest in an area. All importing and exporting countries need information concerning the status of pests for risk analysis, the establishment of and compliance with import regulations, and the establishment and maintenance of pest free areas.

A *pest record* provides information concerning the presence or absence of a pest, the time and location of the observations, host(s) where appropriate, the damage observed, as well as references or other relevant information pertaining to a single observation. The reliability of pest records is based on consideration of the data in regard to the collector/identifier, the means of technical identification, the location and date of the record, and the recording/publication of the record.

The *determination of pest status* requires expert judgement concerning the information available on the present-day occurrence of a pest in an area. Pest status is determined using information from individual pest records, pest records from surveys, data on pest absence, findings of general surveillance, and scientific publications and databases.

Pest status is outlined in this standard in terms of three categories incorporating various final determinations:

- *presence* of the pest - leading to determinations such as “present in all parts of the country”, “present in some areas only”, etc.
- *absence* of the pest - leading to determinations such as “no pest records”, “pest eradicated”, “pest no longer present”, etc.
- *transience* of the pest - leading to determinations such as “non-actionable”, “actionable, under surveillance”, and “actionable, under eradication”.

To facilitate international cooperation among contracting parties in meeting their obligations in reporting the occurrence, outbreak or spread of pests, the National Plant Protection Organizations (NPPOs), or other organizations or persons involved in recording the presence, absence, or transience of pests, should follow good reporting practices. These practices concern the use of accurate, reliable data for pest records, the sharing of pest status information in a timely manner, respecting the legitimate interests of all parties concerned, and taking into account the pest status determinations in this standard.

GENERAL REQUIREMENTS FOR DETERMINATION OF PEST STATUS

1. Purposes of Pest Status Determination

A pest record is documented evidence¹ that indicates the presence or absence of a specific pest at a particular location and certain time, within an area, usually a country, under described circumstances. Pest records are used in conjunction with other information for the determination of the status of the given pest in the area.

In general, the provision of reliable pest records and the determination of pest status are vital components of a number of activities covered under the International Plant Protection Convention (IPPC) and by the principles noted in the ISPM No. 1: *Principles of plant quarantine as related to international trade*, and the international standards for phytosanitary measures that have been developed from them.

Importing countries need pest status information to:

- conduct a pest risk analysis (PRA) on a pest in another country
- establish phytosanitary regulations to prevent the entry, establishment or spread of a pest
- conduct a PRA on a non-quarantine pest in their own territory with a view to regulating it.

Exporting countries need pest status information to:

- comply with import regulations by not exporting consignments infested with the regulated pests of the importing country
- meet requests for information from other countries for the purpose of PRA on pests in their territory.

All countries may use pest status information for:

- PRA purposes
- planning national, regional or international pest management programmes
- establishing national pest Statuss
- establishing and maintaining pest free areas.

Information on the status of a pest in areas, countries and regions may be used to establish the global distribution of a pest.

2. Pest Records

2.1 Pest record

The ISPM No. 6: *Guidelines for surveillance* describes the elements of information from general surveillance and specific surveys that may be included in a pest record. The basic information needed in a pest record includes the following:

- current scientific name of the organism including, as appropriate, subspecific terms (strain, biotype, etc.)
- life stage or state
- taxonomic group
- identification method
- year, and month if known, recorded; normally the day will only be required for specific circumstances (e.g. the first detection of a particular pest, pest monitoring)
- locality, e.g. location codes, addresses, geographical coordinates; important conditions such as if under protected cultivation (e.g. greenhouses) should be indicated
- scientific name of host, as appropriate
- host damage, or circumstances of collection (e.g. trap or soil sample), as appropriate
- prevalence, indication of the level of pest presence or pest numbers
- bibliographical references, if any.

A Status of references is noted in the Appendix to this standard for consultation in the preparation of a pest record.

2.2 Reliability

Pest record information is available from many sources and has varying levels of reliability. Some key components are identified in the following table. Although the table ranks the categories in descending order of relative reliability, it must be recognized that these are not rigid and are only designed to provide guidance in evaluating the record. In particular, it should be noted that pests differ in the level of expertise needed for their identification.

NPPOs have responsibility to provide accurate information on pest records upon request.

3. Pest Status in an Area

3.1 Describing pest status in an area

Determination of pest status requires expert judgement on the current distribution of a pest in an area. This judgement is based on a synthesis of pest records and information from other sources. Both current and historical records are used in assessing the present-day situation. Pest status can be described under the following categories:

3.1.1 Presence

A pest is present if records indicate that it is indigenous or introduced. If a pest is present and sufficient reliable records are available, then it may be possible to characterize its distribution using phrases, or a combinations of phrases, such as the following examples:

Present: in all parts of the area

Present: only in some areas²

Present: except in specified pest free areas

Present: in all parts of the area where host crop(s) are grown

Present: only in some areas where host crop(s) are grown³

Present: only in protected cultivation

Present: seasonally

Present: but managed⁴

Present: subject to official control

Present: under eradication

Present: at low prevalence.

Other similar descriptive phrases may be used, as appropriate. If few reliable records are available, it will be difficult to characterize the distribution.

As appropriate, it is useful to characterize the prevalence of the pest (e.g. common, occasional, rare), and the level of damage and/or losses caused by the pest on relevant hosts.

3.1.2 Absence

If there are no records of the presence of the pest in the general surveillance data of an area, it may be reasonable to conclude that a pest is or has always been absent. This may be supported by specific records of absence.

It is also possible to conclude that a pest is absent even if there are pest records suggesting the contrary. These different situations are described below. Absence may also be confirmed by specific surveys (see ISPM No. 6: *Guidelines for surveillance*) and, in that case, the phrase “**confirmed by survey**” should then be added. Similarly, when a pest free area is established according to the appropriate ISPM, (see ISPM No. 4: *Requirements for the establishment of pest free areas*) the phrase “Pest free area declared” should be added.

Absent: no pest records

General surveillance indicates that the pest is absent now and has never been recorded.

Absent: pest eradicated

Pest records indicate that the pest was present in the past. A documented pest eradication programme was conducted and was successful (see ISPM No. 9: *Guidelines for pest eradication programmes*). Surveillance confirms continued absence.

Absent: pest no longer present

Pest records indicate that the pest was transient or established in the past, but general surveillance indicates the pest is no longer present. The reason(s) may include:

- climate or other natural limitation to pest perpetuation
- changes in hosts cultivated
- changes in cultivars
- changes in agricultural practices.

Absent: pest records invalid

Pest records indicate the presence of a pest, but the conclusion is reached that the records are invalid or no longer valid, as in the following officially declared cases:

- changes in taxonomy

- misidentification
- erroneous record
- changes in national borders where reinterpretation of the record may be needed.

Absent: pest records unreliable

Pest records indicate the presence of a pest, but the determination leads to the conclusion that the records are unreliable, as in the following officially declared cases:

- ambiguous nomenclature
- outdated identification or diagnostic methods
- records cannot be considered reliable (see Table).

Absent: intercepted only

The pest has only been reported on consignments at a point of entry or initial destination or while under detention before release, treatment or destruction. Surveillance confirms that the pest has not established.

3.1.3 Transience

Pest status is considered transient when a pest is present but establishment is not expected to occur based on technical evaluation. There are three types of transience:

Transient: non-actionable

The pest has only been detected as an individual occurrence or isolated population not expected to survive and no phytosanitary measures have been applied.

Transient: actionable, under surveillance

The pest has been detected as an individual occurrence or an isolated population that may survive into the immediate future, but is not expected to establish. Appropriate phytosanitary measures, including surveillance are being applied.

Transient: actionable, under eradication

The pest has been detected as an isolated population which may survive into the immediate future and, without phytosanitary measures for eradication, may establish. Appropriate phytosanitary measures have been applied for its eradication.

3.2 Determination of pest status in an area

Determination of the status of a pest is provided by an NPPO. It results in deciding upon the most appropriate description of the pest status in an area (see Section 3.1) based on supporting information. This may include:

- individual pest records
- pest records from surveys
- records or other indication of pest absence
- results of general surveillance
- information from scientific publications and databases
- phytosanitary measures used to prevent introduction or spread
- other information relevant to assessing pest absence or presence.

The reliability and consistency of the information should be considered. In particular, careful judgement is needed when there is conflicting information.

4. Recommended Reporting Practices

Contracting parties have obligations under the IPPC (see New Revised Text: Article VIII 1a) to report “the occurrence, outbreak or spread of pests”, of which, in the terms of this standard, information pertaining to “pest status in an area” is a part. This standard is not concerned with reporting obligations, but with the quality of the reported information. Accurate reports are an essential part of the international cooperation to facilitate trade. Failure to discover and report pests, or inaccurate, incomplete, untimely, or misinterpreted reports can lead to the establishment of unjustified trade barriers, or to the introduction and/or spread of pests.

Persons or organizations involved in collecting pest records should follow the recommendations in this standard, and provide the NPPO with accurate and complete details before reporting the information generally.

To observe good reporting practices, NPPOs should:

- base determinations of pest status in an area on the most reliable and timely information available
- take into account the categories and pest status determinations set out in this standard when exchanging pest status information between countries

- inform the NPPO of trading partners as soon as possible, and their Regional Plant Protection Organization (RPPO) where appropriate, of relevant changes in pest status and especially reports of newly established pests
- report interceptions of regulated pests which suggest a change in pest status in the exporting country to other countries only after consultation with the exporting country
- when becoming aware of an otherwise unreported record of a pest in another country, the NPPO may report it to other countries or RPPOs only after informing and where possible consulting with the NPPO concerned
- exchange pest status information in conformity with Articles VII (2j) and VIII (1a and 1c) of the IPPC to the extent practicable, and in a medium and language acceptable to both parties
- correct erroneous records as soon as possible.

**Chapter-2 Pest Status of Different District of Central Development
Region, Nepal**

F/Y 2070/71

2.1 Pest Status of Dolakha

क्र.सं.	कीराको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
१	खुम्रे कीरा	White grub	<i>Phyllophaga spp.</i>
२	रातो कमीला	Red Ants	<i>Dorylus spp.</i>
३	लाही कीरा	Aphids	<i>Aphis spp.</i>
४	धानको गवारो	Rice Stem Borer	<i>Scirpophaga incertulas</i>
५	धानको बेरुवा	Rice Leaf Roller	<i>Cnaphalocrocis medinalis</i>
६	धानको रोपो काट्ने कीरा	Seed Bed Beetle	
७	धानको पतेरो	Rice Gundhi Bug	<i>Leptocorisa orotarius</i>
८	मकैको गवारो	Maize Stem Borer	<i>Chilo suppressalis</i>
९	सुन्तलाको गवारो	Orange Stem Borer	<i>Chelidonium cinctum</i>
११	सुन्तलाको फल कुहाउने झिंगा	Orange Fruitfly	<i>Bactrocera spp</i>
१२	सुन्तलाको फलमा लाग्ने हरियो पतेरो	Citrus Green Stink Bug	<i>Rynchochoris humeralis</i>
१३	आलुको भण्डारण पुतली	Potato Tuber Moth	<i>Phthorimaea operculella</i>
१४	आलुको व्लीप्टर विटल	BStatuser Beetle	<i>Epicauta vittata</i>
१५	कांका फर्सीको रातो खपटे	Red Pumpkin Beetle	<i>Aulacophora foveicollis</i>
१६	कांका फर्सीको फल कुहाउने झिंगा	Cucurbit Fruitfly	<i>Bactrocera spp</i>
१७	बन्दाको पुतली	Cabbage Butter Fly	<i>Pieris brassicae</i>
१८	काउली बन्दाको ईंट बुटे पुतली	Diamond Back Moth	<i>Plutella xylostella</i>
१९	केराको गवारो	Banana Borer	<i>Odoiporus longicollis</i>
२०	केराको फेदको घुन	Banana Weevil	<i>Cosmopolites sordidus</i>
२१	गोलभेंडा फलको प्वाल पार्ने कीरा	Tomato Fruit Worm	<i>Helicoverpa armigera</i>
२२	गोलभेंडाको सेतो झिंगा	White Fly	<i>Bemisia tabaci</i>
२३	गोलभेंडाको पातमा सुरुड खन्ने कीरा	Tomato Leaf Miner	<i>Liriomyza sativae</i>
२४	फेद कट्टवा कीरा	Cut Worm	<i>Agrotis segetum</i>
२५	लसुन प्याजको थिप्स	Thrips	<i>Ceratothripoides brunneus</i>
२६	धानको फेदकुहिने रोग	Foot Rot of Rice	<i>Fusarium moniliforme</i>
२७	धानको मरुवा	Rice Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
२८	धानको टुप्पो डढ्ने रोग	White Tip of Rice	<i>Aphelenchoides besseyi</i>
२९	धानको उड्वट्टा रोग	Udbatta Disease of Rice	<i>Ephelis oryzae</i>
३०	आलुको डढुवा	Late Blight of Potato	<i>Phytophthora infestans</i>
३१	आलुको खटिरा	Potato Wart Disease	<i>Synchytrium endobioticum</i>

क्र.सं.	कीराको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
३२	आलुको ओईले रोग	Potato Wilt	<i>Ralstonia solanacearum</i>
३३	गहुको सिन्दुरे	Yellow Rust of Wheat	<i>Puccinia recondita</i>
३४	मकैको थेले रोग	Gray Leaf Spot of Maize	<i>Cercospora zea maydis</i>
३५	मकैको ओईले रोग	Wilt of Maize	<i>Erwinia stewartii</i>
३६	मकैको पातको डहुवा रोग	Southern Leaf Blight of Maize	<i>Bipolaris maydis</i>
३७	काउली वन्दाको गाठे रोग	Club Root of Crucifer	<i>Plasmodiophora brassicae</i>
३८	काउली वन्दाको पातको किनारा कुहिने रोग	Angular Leaf Spot	<i>Xanthomonas campestris</i>
३९	डाउनी मिल्डयू	Downy Mildew	<i>Peronospora parasitica</i>
४०	सुन्तलाको ग्रीनिङ	Citrus Greening	<i>Liberobacter asiaticum</i>
४१	सुन्तलाको भाईरस	Citrus Tristeza Virus	<i>Citrus Tristeza Virus</i>
४२	ध्वासे/खराने रोग	Powdery Mildew	<i>Erysiphe spp</i>
४३	सुन्तलाजातको फेद कुहिने रोग	Foot Rot of Citrus	<i>Phytophthora citrophthora</i>
४४	केराको ठिंगिने रोग	Banana Bunchy Top	BBTV
४५	प्याजको गानो कुहिने रोग	Onion Bulb Rot	<i>Sclerotium cepivorum</i>
४६	लसुनको पोटी कुहिने रोग	Garlic Clove Rot	<i>Fusarium oxysporum</i>
४७	लसुन/प्याजको टुप्पो सुक्ने रोग	Tip Burn of Onion/Garlic	<i>Stemphylium vesicarium</i>
४८	गोलभेंडा, खोर्सानी र भन्टाको ओईले रोग	Solanaceaus Wilt	<i>Ralstonia solanacearum</i>
४९	गोलभेंडा / खोर्सानीको जरामा गांठो पार्ने नेमाटोड	Root Knot Nematode	<i>Meloidogyne spp.</i>
५०	अदुवाको गानो कुहिने रोग	Rhizome Rot of Ginger	<i>Fusarium oxysporum f.sp. zingiberi</i>

2.2 Pest Status of Rasuwa

S.N	Crop	Nepali name	Scientific name
1	Maize	Gawaro	<i>Chilo partelles</i>
		Fed katuwa	<i>Agrotis spp.</i>
		Khumre	<i>Phyllophaga rugosa</i>
2	Paddy	Gawaro	<i>Scirpophaga incertulas</i>
		Patero	<i>Lygus gemelijtus</i>
		Fatengra	<i>Attractomorpha spp</i>
3	Wheat	Lahi	<i>Scirpophaga incertulas</i>
4	Cucurbits. Vegetable	Aunsa	<i>Bactocera spp</i>

S.N	Crop	Nepali name	Scientific name
		Rato Khapate	
1	Tomato	Gawaro	<i>Helicoverpa armigera</i>
		White fly	<i>Bemisia tabaci</i>
2	Chilli	Gawaro	<i>Scirpophaga incertulas</i>
		Patero	<i>Lygus gemelijtus</i>
		Fatengra	<i>Atractomorpha</i>
3	Wheat	Lahi	<i>Aphis spp</i>
4	Cucurbits. Vegatable	Aunsa	<i>Bactocera spp</i>
		Rato Khapate	

Diseases

Crop	Common Name	Scientific Name
धान	Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
गहु	Brown rust	<i>Puccinia recondite</i>
आलू	Late blight	<i>Phytophthora infestans</i>
	Bacterial wilt	<i>Pseudomonas solanacearum</i>
लहरे बाली	Downy mildew	<i>Pseudoperonospora cubensis</i>
काउली	Damping off of seedling	<i>Phythium aphanidermatum</i>
	Alternaria leaf spot	<i>Alternaria brassicae</i>
केराऊ, सिमी	Rust	<i>Uromyces phaseoli</i>
खुर्सानी	Anthracnose	<i>Colletotrichum capsici</i>

2.3 Pest Status of Sindhupalchowk

Major cereals Insects

S.N	Crop	Common name	Scientific name
1	Maize	White grub	<i>Phyllophaga sp.</i>
		Borer	<i>Chilo Partellus</i>
		Cutworm	<i>Agrotis segetum</i>
2	Rice	White stem borer	<i>Scirpophaga innotata</i>
		Leaf roller	<i>Cnaphalocrois medinalis</i>
		Rice Hispa	<i>Dicladispa armigera</i>
		Aphid	<i>Brevennia</i>
	Wheat	Aphid	<i>Schizaphis graminum</i>
		wireworm	<i>Agriotes sp.</i>

Diseases of cereals

S.N	Crop	Common name	Scientific name
1	Maize	Brown spot	
		Black spot	<i>Physoderma maydis</i>
		Stalk rot	
		Septoria leaf blotch	<i>Septoria maydis</i>
		Gray leaf spot	<i>Cercospora zeae-maydis</i>
		Fusarium and gibberella stalk rots	Fusarium moniliforme syn. Fusarium verticillioides
2	Rice	Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
		Sheat blight	<i>Rhizoctonia solani</i>
		Brown leaf spot	<i>Helminthosporium oryzae</i>
		Foot rot	<i>Fusarium moniliformae</i>
3	Wheat	Rust	<i>Puccinia stiriformis</i>
		False smut	<i>Ustilago tritici</i>
		Powdery mildew	<i>Erysiphe graminis sp. tritici</i>

Weeds

Rice :

Cyperus iria/C. difformis/C. rotundus, Echinochloa colonum/E. crus-galli, Alternanthera pungens

Wheat

Capsella bursa-pastoris, Chenopodium album, Phalaris minor, Melilotus parviflora, Cynodon dactylon Vegetables

Common name	Scientific name
Aphids	<i>Aphis caraccivora</i>
Red ant	<i>Duryus sp.</i>
Cabbage Aphid	<i>Brevicoryne brassicae</i>
Diamond back moth	<i>Plutella xylostella</i>
Cabbage butterfly	<i>Pieris brassicae nepalensis</i>
Fruit borer	<i>Heliothis armigera hubner, Leucinodes orbonalis Guenee, Earias vittella</i>
Aphids	<i>Aphis gossypii</i>

Common name	Scientific name
Epilachana beetle	<i>Henosepilachna vigintioctopunctata</i>
Fruit fly	<i>Dacus cucurbitae Coquillett</i>
Epilachana beetle	<i>Henosepilachna vigintioctopunctata</i>
Red pumpkin beetle	<i>Raphidopalpa foveicollis Lucas</i>
Fruit fly	<i>Dacus cucurbitae Coquillett</i>
Epilachana beetle	<i>Henosepilachna vigintioctopunctata</i>
Red pumpkin beetle	<i>Raphidopalpa foveicollis Lucas</i>

2.4 Pest Status of Nuwakot

बाली	रोगको नाम	<i>Scientific Name</i>
धान	Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
	Udbatta	<i>Blansia oryzae sativca</i>
गहु	Brown rust	<i>Puccinia recondita</i>
आलु	Late blight	<i>Phytophthora infestanse</i>
	Bacterial wilt	<i>Pseudomonas solanacearum</i>
लहरे बाली	Downy mildew	<i>Pseudoperonospora cubensis</i>
काउली	Damping off of seedling	<i>Phythium aphanidermatum</i>
	Alternaria leaf spot	<i>Alternaria brassicae</i>
केराउ, सिर्पी	Rust	<i>Uromyces phaseoli</i>
खुसानी	Anthracknose	<i>Colletotrichum capsici</i>
गहु	Grasshoper	<i>Atractomrpha sp.</i>
	Aphid	<i>Aphis sp.</i>
	Army worm	<i>Mythimna separate</i>
मकै	White grub	<i>Phyllophaga rugosa</i>
	Stem borer	<i>Chilo partelus</i>
	Field cricket	<i>Brachytrupes portentous</i>
	Cut worm	<i>Agrotis epsilon</i>

बाली	रोगको नाम	<i>Scientific Name</i>
धान	Yellow stem borer	<i>Scirpophaga incertulus</i>
	Pink stem borer	<i>Sesamia inferens</i>
	Dark headed borer	<i>Chilo polychrysus</i>
	Grasshoper	<i>Atractomorpha sp.</i>
	Gundhi bug	<i>Leptocoris acuta</i>
	Army worm	<i>Mythimna separate</i>
	Mole cricket	<i>Gryllotalpa Africana</i>
	Rice hispa	<i>Dicladispa armigera</i>
आलु	Red ant	<i>Dorylus orientales</i>
	Potato tuber moth	<i>Gnorimoschema opercula</i>
आप	Mango hopper	<i>Idocerus niveosparsum</i>
	Stone weevil	<i>Sternochaetus dorsalis</i>
खुर्सानी	White grub	<i>Phyllophaga rugosa</i>
	Thrips	<i>Scirtothrips dorsalis</i>
भन्टा	Fruit borer	<i>Helicoverpa armigera</i>
गोलभेडा	White fly	<i>Bemisia tabaci</i>
	Fruit borer	<i>Helicoverpa armigera</i>

Weeds

बालीको नाम	भारको नाम	वैज्ञानिक नाम
धान	बन्सो	<i>Digitaria spp.</i>
	सावा	<i>Echinochloa colonum</i>
गहु	रगते भार	<i>Phalaris minor</i>
	बेथे भार	<i>Chenopodium spp.</i>
मकै	बन्सो	<i>Digitaria spp.</i>
	सामा	<i>Echinochloa colonum</i>
	कुटीलकोसा	<i>Vigna sativa</i>
	कोदे भार	<i>Eleusine indica</i>

2.5 Pest Status of Dhading

क्र. सं.	रोगाकीराको नाम	बाली	समस्या देखिएको प्रमुख क्षेत्रहरू
१	मरुवा (Blast - Pyricularia oryzae)	धान	जिल्लाभर
२	फेद कुहिने (Foot rot-Phytophthora)	धान	जिल्लाभर
३	सिन्दुरे (Rust - Puccinia spp.)	गहुँ	नौविसे, कल्लेरी, सुनौलावजार
४	ग्रिनिङ भाइरस (Citrus greening virus)	सुन्तलाजात	धुपा, जोगिमारा, कटुञ्जे, सुनौलावजार
५	ओइलाउने रोग (Bacterial Wilt -)	गोलभेंडा, भण्टा, खुर्सानी	जिल्लाभर
६	पछाटे डढुवा (Late Blight - Phytophthora infestans)	आलु	जिल्लाभर
७	धुले ढुसी (Powdery Mildew - Erysiphe spp.)	लहरे तरकारी	जिल्लाभर
८	गमोशिस तथा ओइलाउने	लौका	कुम्पुर लगायत वेंशी क्षेत्र
९	डाउनी मिल्डयु (Downey Mildew)	लहरे तरकारी (काँक्रो)	जिल्लाभर
१०	ओइलाउने रोग (Panama Wilt)	केरा	मुरालिभञ्ज्याड, कुम्पुर, नलाड, सुनौलावजार
११	मोज्याइक (Yellow Vein Mosaic virus)	सिमी, बोडी, रामतोरिया	जिल्लाभर
१२	इटबुटे पुतली (Diamond Back Moth - Plutella xylostella)	अगौटे काउली, बन्दा	नौविसे, खानिखोला, धुसा, जोगिमारा
१३	गबारो (Borer - Helicoverpa armigera)	गोलभेंडा, भण्टा, सवैजसो कोसे तरकारीहरुमा	जिल्लाभर
१४	सुर्तिको लार्भा (Tobacco caterpillar - Spodoptera litura)	गोलभेंडा, काउली, बन्दा	जिल्लाभर
१५	फल कुहाउने औंसा (Fruit Fly)	फर्सी, करेला, काँक्रो, लौका, गोलभेडा	जिल्लाभर
१६	लाही (Aphid)	बोडी, बन्दा, काउली	जिल्लाभर
१७	पतेरो (Bug)	धान, बोडी, सिमी, सुन्तला	जिल्लाभर
१८	खुम्रे	मकै	जिल्लाभर

2.6 Pest Status of Bhaktapur

सि.नं.	वाली	प्रमुख कीराको नाम	प्रमुख रोगको नाम	प्रमुख भारपातको नाम
१	धान	<ul style="list-style-type: none"> ● पात वेरुवा ● हरियो फड्के ● गवारो 	<ul style="list-style-type: none"> ● नेक बलाष्ट ● फेद कुहिने रोग 	<ul style="list-style-type: none"> ● मोथे ● दुवो ● सामा
२	मकै	<ul style="list-style-type: none"> ● सेतो खुम्हे ● लिफ माइनर ● गवारो 	<ul style="list-style-type: none"> ● डाठ कुहिने ● घोगा कुहिने रोग ● डढुवा 	<ul style="list-style-type: none"> ● दुवो ● गन्धे ● लुँडे ● मोथे
३	गहूँ	<ul style="list-style-type: none"> ● लाही ● गवारो 	<ul style="list-style-type: none"> ● सिन्दुरे रोग ● कालो पोके रोग 	<ul style="list-style-type: none"> ● दुवो ● गन्धे ● पिरे
४	आलु	<ul style="list-style-type: none"> ● जोतुवा पुतली ● लाही ● फेद कटुवा ● खुम्हे 	<ul style="list-style-type: none"> ● पछौटे डढुवा ● ओइलाउने रोग ● पात घुम्रीने 	<ul style="list-style-type: none"> ● गन्धे ● लुँडे ● मोथे ● बेथे
५	गोलभेडा	<ul style="list-style-type: none"> ● गवारो ● सेतो झिङ्गा ● लिफमाइनर ● लाही 	<ul style="list-style-type: none"> ● पछौटे डढुवा ● ओइलाउने रोग ● अल्टर नेरिया थोप्ले ● पात दोब्रेने भाईरस 	<ul style="list-style-type: none"> ● गन्धे
६	कोलकप्स, काउली, बन्दा, ब्रोकाउली, रायो, मूला, सलगम	<ul style="list-style-type: none"> ● लाही ● डाइमण्ड व्याक मोथ ● बन्दाको पुतली ● फेद कटुवा 	<ul style="list-style-type: none"> ● गाँठे रोग ● पातको थोप्ले ● डाउनि मिल्ड्यू ● डाँढ कुहिनु ढल्नु 	<ul style="list-style-type: none"> ● गन्धे ● मोथे ● बेथे
७	कुकुरविट कप्स, काको, फर्सि, लौका, घिरौला आदि	<ul style="list-style-type: none"> ● फल कुहाउने ओसा ● सेतो झिङ्गा ● रातो खपटे 	<ul style="list-style-type: none"> ● डाउनि मिल्ड्यू ● डाँढ कुहिनु ढल्नु ● सेतो ढुँशी ● कचौरे रोग (भाईरस) ● ओइलीने रोग 	<ul style="list-style-type: none"> ● दुवो ● गन्धे
८	खुर्सानि र भण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ● डाठ तथा फलको गवारो 	<ul style="list-style-type: none"> ● एनथ्राकनोज ● आईलाउने ● जराको जुका 	<ul style="list-style-type: none"> ● दुवो ● गन्धे

सि.नं.	बाली	प्रमुख कीराको नाम	प्रमुख रोगको नाम	प्रमुख भारपातको नाम
९	लसुन र प्याज	● थिप्स ● फेद कटुवा	● टुप्पा सुक्ने ● पहेलिने ● गानो कुहिने	● मोथे ● दुवो
१०	बकुल्ला सीमी	● कालो लाहि	● एन्थ्राकनोज ● ब्लाइट	
११	अदुवा र तरुल		● गानो कुहिने ● पहेलिने	
१२	लप्सी	● लाही ● गवारो	● फल भर्नु ● औइलाउनु	

2.7 Pest Status of Lalitpur

बाली	रोग किरा	देखापरेको समय	क्षतिको विवरण	प्रकोप क्षेत्र
धान	ब्लाष्ट	जेष्ठ-भाद्र	फाटफुट	सबै क्षेत्र
	ब्लाइट	आषाढ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
	गवारो	श्रावण-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
	पतेरो	भाद्र-असोज	„ „	सबै ठाउँ
	पात विरुवा	श्रावण-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
	फुट रट	जेष्ठ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
गहुँ	सिन्दुरे	पौष-फागुन	„ „	सबै क्षेत्र
	कालो पोके	माघ-चैत्र	„ „	सबै क्षेत्र
	गवारो	फागुन-चैत्र	„ „	सबै क्षेत्र
मकै	घोगा, डाँठ फेद कुहिने	जेष्ठ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	कालो पोके	श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	गवारो	जेष्ठ-आषाढ	„ „	सबै क्षेत्र
	खुम्शे	सालभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	ग्रेलिफ स्पट	जेष्ठ-आषाढ	„ „	दक्षिणी क्षेत्र
तोरी	लाही	मार्ग-माघ	„ „	सबै क्षेत्र
	सेतो ढुसी	मार्ग-माघ	„ „	सबै क्षेत्र
च्याउ	फिंगा	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र

बाली	रोग किरा	देखापरेको समय	क्षतिको विवरण	प्रकोप क्षेत्र
	सुलसुले, स्प्रीडटेल	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
आलु	फेद कटुवा	फागुन-आषाढ	„ „	सबै क्षेत्र
	रातो कमिला	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	पुतली	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	लाही	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	खुम्बे	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	डढुवा	भाद्र-फागुन	„ „	सबै क्षेत्र
	पिप चक्के	भाद्र-फागुन	„ „	सबै क्षेत्र
	ओईलाउने	भाद्र-फागुन	„ „	सबै क्षेत्र
केरा	गवारो	वर्षभरी	„ „	दक्षिण क्षेत्रका सबै गा.वि.स.हरू
अनार	गवारो	वैशाख-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
कुरिलो	टुप्पा सुक्ने	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	मिलि वंग	वैशाख	„ „	सबै क्षेत्र
काउली	पुतलीको लार्भा	चैत्र-मार्ग	„ „	सबै क्षेत्र
	लाही	सालभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	डाउनी मिल्ड्यू	कार्तिक-माघ	„ „	सबै हँत्र
	राइजक टोनीया	श्रावण	„ „	
	कालो डांठ सड्ने	असोज-मार्ग	„ „	सबै क्षेत्र
केराउ	सेतो ढुसी	पौष	„ „	सबै क्षेत्र
	लाही	मार्ग-पौष	„ „	सबै क्षेत्र
	गवारो	पौष	„ „	सबै क्षेत्र
फर्सि	सेतो ढुसी	जेष्ठ-आषाढ	„ „	सबै क्षेत्र
अमिलोजात फलफूल (सुन्तला सहित)	टुप्पा सुक्ने	सालभरी	„ „	चापागाउँ, इमाडोल
	पाउडरी मिल्ड्यू	श्रावण	„ „	सबैक्षेत्र
	गवारो	सालभरी	„ „	सबै क्षेत्र

बाली	रोग किरा	देखापरेको समय	क्षतिको विवरण	प्रकोप क्षेत्र
	लाही, सुटिमोल्ड	सालभरी	„ „	सबै क्षेत्र
	फल भार्ने औंसा	चैत्र-कार्तिक	„ „	सबै क्षेत्र
	हरियो स्केल	वर्षे भरी	„ „	सबै क्षेत्र
	रुट रट	वर्षे भरी	„ „	सबै क्षेत्र
	जुका, ग्रिन ब्राउन मोल्ड	वर्षभरी	„ „	सबै क्षेत्र
गोलभेडा	फल कुहिने	आषाढ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	ओइलाउने	जेष्ठ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	फल सड्ने	आषाढ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	गवारो	आषाढ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
	थोप्ले खप्टे	जेष्ठ-आषाढ	„ „	सबै क्षेत्र
काउली	रातो कमिला	जेष्ठ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
एभोकाडो	लाही	जेष्ठ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
कुरिलो	खपटे, भुसिलकीरा	जेष्ठ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
नास्पाती	फल फुट्ने	आषाढ-श्रावण	„ „	सबै क्षेत्र
	पात डढुवा	आषाढ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
	फल कुहाउने औंसा	आषाढ-भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
लप्सी	लाही र लार्भा भुसिलकीरा	जेष्ठ भाद्र	„ „	सबै क्षेत्र
आरु	लाही र पात बटार्ने	चैत्र बैशाख	„ „	सबै क्षेत्र

2.8 Pest Status of Parsa

Insects

सि.नं.	crop	Insects	
		Nepali name	Scientific name
1	Paddy	१. गवारो (क) सेतो गवारो (ख) गुलावी गवारो (ग) पहेलो गवारो २. मिलिवग	<i>Scirpophaga irmonata</i> <i>Sesamia inferens</i> <i>Scirpophaga irmonata</i> <i>Brinnia rethi</i> <i>Cnapholocrois</i>

		३. पात बेरुवा ४. फडके (क) खैरो फडके (ख) हरियो फडके (ग) सेतो फडके ६. गन्धीवग ७. धानको पुतली	<i>medinalis</i> <i>Nilaparvata furcifera</i> <i>Nephrotettix nigropictus</i> <i>Sogotella furcifera</i> <i>Sitotoroga cerealella</i>
2	Vegetables	१. फेद कटुवा २. लाही ३. थ्रिप्स ४. गवारो (कोसा तथा डाँठ) ५. बन्दा पुतली ६. रातो खपटे ७. धमिरा ८. फल कुहाउने औंसा ९. शंखे र चिप्ले किरा १०. सुलसुले	<i>Agrotis segetum</i> <i>Aphis sp.</i> <i>Thrips sp.</i> <i>Earias vitella</i> <i>Pieris borassicae</i> <i>Aulacophora joveicollis</i> <i>Dacus cucubitae</i>
3	Mango	१. डाँठको गवारो २. मिलीवग ३. फडके ४. फलमा लार्ने औंसा ५. बोका खाने किरा ६. पात खाने किरा ७. आँपको साइलीड	<i>Batrocera sp.</i> <i>Dorsiaha mangnifera</i> <i>Amaritodus atkinsoni</i> <i>Bactocera dorsalis</i> <i>Indarbela quadrinotata</i> <i>Deporus manginatus</i>
4	wheat	१. गवारो	<i>Sesamia inferens</i>

Diseases

क्र.सं	बाली	सामान्य नाम	Scientific Name
1	Paddy	१. सिथ ब्लाइट २. ब्लाष्ट ३. व्याक्टेरिया लिफ ब्लाइट ४. खेरो थोप्ले रोग ५. फेद कुहिने रोग ६. खैरा रोग	<i>Rhizoctonia solani</i> <i>Pyricularia oryzae</i> <i>Xanthomonas campestris</i> <i>Helminthosporium oryzae</i> <i>Fusarium moniliforme</i> Zinc deficiency
2	Vegetable crops	१. एन्थ्राक्नोज २. पात थोप्ले ३. टुप्पा बाट मर्ने ४. सेतो धुलो ५. जरा कुहिने ६. बेर्ना कुहिने ७. डाउनी मिल्डयु ८. पात गुजमुजिने ९. मोजाइक रोग	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> <i>Cercospora canescens</i> <i>Colletotrichum capsici</i> <i>Erysiphe polygoni</i> <i>Pellicularia filamentosa</i> <i>Pythium sp.</i> <i>Rhizoctonia sp.</i> <i>Cucumis virus i</i>
3	Mango	१. कोत्रे २. डाउनी मिल्डयु	<i>Xanthomonas sp.</i> <i>Oidium mangiferae</i>
Weeds			
1		मोथे	<i>Cyperus rotundus</i>
2		दुबो	<i>Cynodon dactylon</i>
3		सामा	<i>Echinochola colona</i>
4		झिनुवा	<i>Fimbristylis meliacea</i>
5		बन्सो	<i>Panicum sp.</i>
6		गन्धे	<i>Aegetatum conyzoides</i>
7		काने	<i>Commallia sp.</i>
8		जल कुम्भी	<i>Eichornia crassipes</i>

2.9 Pest Status of Ramechhap

क्र.स.	वाली	प्रमुख रोगहरू	प्रमुख कीराहरू	नियन्त्रणका उपायहरू
१	धान	मरुवा, फेद कुहिने, खैरा र नेक त्वाष्ट	पात वेरुवा, पतेरो, गवारो, फइके, रिड्कीरा, विराली कीरा, राइस हिस्पा	विभिन्न वालीमा लाग्ने रोग तथा किरा व्हिवस्थापनका लागी यस कार्यालयवाट समस्या निदान अभियान आकस्मिक वाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम अन्तरगत रूपा किरा व्हिवस्थापन गरिएको छ।
२	मकै	डाठ कुहिने, घोगा कुहिने	खुम्बेकीरा, फेद काटने, फौजी कीरा	
३	गहुँ	सिंदुरे, कालोपोके	लाही, भण्डारणको घुन	
४	कोदो	मरुवा	गवारो, खुम्बे	
५	आलु	लेट ब्लाइट, अर्लि ब्लाइट, ओईलाउने	रातो कमिला, खुम्बे, पुतली, फेदकटुवा, धमिरा	
६	तरकारी	वेर्ना कुहिने, थोप्से रोग, खराने रोग, फल कुहिने, ओईलाउने, मोजाइक भाइरस	रातो कमिला, हरियो पतेरो, धमिरा, लाही, फेदकटुवा, इटबुटे पुतली	
७	फलफुल	फेद कुहिने, जरा कुहिने, खराने, सुटी मोल्ड	कत्लेकीरा, पात खन्ने कीरा, पतेरो, मधुवा, गवारो, फल कुहाउने औंसा, लाही	

2.10 Pest Status of Sarlahi

क्र.स.	वाली	प्रमुख रोगहरू	प्रमुख उपचारहरू
धान	खैरे रोग (Zinc Deficiency)		<ul style="list-style-type: none"> ❖ माटो जाँच गराउने। ❖ जिंक को कमी भएमा प्रति कद्दा ५०० ग्राम जिंक सल्फेट जग्गा तयार गर्दा प्रयोग गर्ने। ❖ खरा वालीमा २ ग्राम प्रतिलिटर पानी मा मिलाई छर्ने।
	कालो पोके (Flase smut)		<ul style="list-style-type: none"> ❖ रोगी बाला देख्ना साथ उखेली नष्ट गर्ने। ❖ रोगी बीउ प्रयोग नगर्ने। ❖ सन्तुलित मल खाद्य प्रयोग गर्ने। ❖ वेभिटीन २ ग्राम प्रति लिटर प्रति के.जी. बीउमा बीउ उपचार गर्ने।

क्र.सं.	बाली	प्रमुख रोगहरू	प्रमुख उपचारहरू
		पतेरो किरा (Gundi Bug)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ खेतवारी आली कान्ला समेत सरसफई गर्ने । ❖ लाईट पासोको प्रयोग गर्ने । ❖ साइपरमेथ्रिन २ एम.एल. प्रति लिटर पानीमा मिसाई छर्ने ।
		गवारो (Borer)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ खेतमा पानीको व्यवस्था गर्ने । ❖ लाईट पासोको प्रयोग गर्ने । ❖ माकुरा, लामासिंगे, फटेडगरा जस्ता मित्र जीवको संरक्षण गर्ने ।
		फड्के किरा (hopper)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ खेत समय समयमा हेरचाह ही एकीकृत व्यवस्थापन गर्ने । ❖ लाईट पासोको प्रयोग गर्ने । ❖ किरा वढी प्रकोप भएमा रोगर १.५ एम.एल. प्रति लिटर पानी मिसाई छर्ने । ❖ खेतको वरपर आली सफा गर्ने ।
		पात बेरुवा (Leaf roller)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ नाइट्रोजन युक्त मल वढी प्रयोग नगर्ने । ❖ खेत बाली सफा राख्ने । ❖ लाईट पासोको प्रयोग गर्ने । ❖ थायोडान १.५ एम.एल. प्रतिलिटर पानीमा मिसाएर छर्ने ।

2.11 Pest Status of Sindhuli

क्र. सं.	बाली	मूल्य कीराहरू	मूल्य रोगहरू
१	खाद्यान्न बाली		
१.१	धान	पात बेरुवा, गवारो, फड्के, हिस्पा	मरुवा, पातको थोप्ले, कजभवतज दम्पिजत, खैरा
१.२	मकै	गवारो, घुन	पातको थोप्ले र डढुवा, डाँठ कुहिने
१.३	गहुँ		सिन्दुरे, कालो पोके
२	दलहन बाली		
२.१	मुसुरो		
२.२	भट्टमास	भट्टमासको भुसिलकीरो	भाईरसजन्य रोग
३	तेलहन बाली		
३.१	तोरी	लाही	पातको थोप्ले र डढुवा
४	तरकारी बाली		
४.१	लहरे तरकारी (काको, तीतेकरेला, घिरौला,लौका, फर्सी, इस्कुस)	रातो खपटे, फल कुहाउने औंशा, लाही, पात खन्ने र लेख्ने कीरा, सेतो झिंगा, थोत्ले खपटे, डाँठमा गाँठा बनाउने, काँका फर्सिको चुसाहा कीरो, सुलसुले	सेतो ढुसी, शीते ढुसी, कोत्रे, भाईरस, फल चर्कने

क्र. सं.	बाली	मख्य कीराहरु	मख्य रोगहरु
४.२	काउली र बन्दा	बन्दा पुतली लाभे, लाही, फेद कटुवा, ईटा बुटे पुतली लाभे, सुर्तिका लाभे,	बेर्ना कुहिने रोग, अल्टरनेरिया थोप्ले, डाउनी मिल्ड्यु , Mo deficiency
४.३	गोलभेडा	फलमा लाग्ने गवारो, लाहीहरु, सेतो झिंगा	फेद कुहिने रोग, पछौटे डढुवा, फ्युजारियम विल्ट, कोत्रे, निमाटोड, भाईरस
४.४	भण्टा	फल र डाँठको गवारो	व्याक्टरियल विल्ट
४.५	खुर्सानी	सुलसुले	ओईलाउने, पातको थोप्ला, भाईरस
४.६	भिन्डी	फइके	भाईरस
४.७	बोडी	लाही, पतेरो, कोसामा लाग्ने गवारो, लेख्ने कीरा	भाईरस
४.८	सिमी	कोसाको गवारो, लाही, पतेरो,	भाईरस
४.९	कर्कलो	पात छिया छिया पार्ने खपटे	
५	आलु	खुम्शे, रातो कमिला, आलुको पुतली	पछौटे डढुवा, भन्डारणमा सडन
६	अदुवा	गवारो	गानो कुहिने पातको थोप्ले
७	सुन्तला जात फलफूल (जुनार, सुन्तला, कागती)	लेख्ने कीरा Leaf Minor, फल कुहाउने औंशा पार्ने झिंगा Fruitfly, लाहीहरु Aphids, सुलसुले Mites, डाँठ छेड्ने गवारो Stem borer, थ्रिप्स Thrips, मिलिबग Mealybug,	पाउडरी मिल्ड्यु Powdery Mildew, फेद कुहिने, फादने, गुद आउने गमोसिस Foot and Root Rot, Gumosis, कालो ध्वासे Shotty Mould, सिट्रस क्याङ्कर, कोत्रे Canker, निलो दुसी Blue Mould, भ्याउ, Lichen, ऐजेरु
८	आँप	आँपको कोयाको घुन , मिली वग, फड्के, फल कुहाउने औंशा	Mango malformation, कोत्रे रोग, फल चर्कने
९	लिची	लिचिको पतेरो	Leaf Rust
१०	केरा	काण्डको घुन, कोर्तने घुन	
११	अनार	अनारको पुतली	
१२	आरु	फल कुहाउने औंशा	आरुको पात खुम्चने
१३	रुख कटहर	फल कुहिने	
१४	गुलाब	Unproductive, no flowering	
१५	सयपत्री	पात डढुवा	

2.12 Pest Status of Makawanpur

सि.नं.	crop	Insects	
		Nepali name	Scientific name
१	Paddy	१. गवारो (क) सेतो गवारो (ख) गुलावी गवारो (ग) पहेलो गवारो २. मिलिवरा ३. पात बेरुवा ४. फडके (क) खैरो फडके (ख) हरियो फडके (ग) सेतो फडके ६. गन्धीवरा ७. धानको पुतली	<i>Scirpophaga irmonata</i> <i>Sesamia inferens</i> <i>Scirpophaga irmonata</i> <i>Brinnia rethi</i> <i>Cnaphalocrocis medinalis</i> <i>Nilaparvata furcifera</i> <i>Nephrotettix nigropictus</i> <i>Sogotella furcifera</i> <i>Sitotoroga cerealella</i>
२	Vegetables	१. फेद कटुवा २. लाही ३. थ्रिप्स ४. गवारो (कोसा तथा डाँठ) ५. बन्दा पुतली ६. रातो खपटे ७. धमिरा ८. फल कुहाउने औंसा ९. शंखे र चिप्पे किरा १०. सुलसुले	<i>Agrotis segetum</i> <i>Aphis sp.</i> <i>Thrips sp.</i> <i>Earias vitella</i> <i>Pieris borassicae</i> <i>Aulacophora joveicollis</i> <i>Dacus cucubitae</i>
३	Mango	१. डाँठको गवारो २. मिलीवरा ३. फडके ४. फलमा लाग्ने औंसा ५. बोका खाने किरा ६. पात खाने किरा ७. आँपको साइलीड	<i>Batrocera sp.</i> <i>Dorsiaha mangnifera</i> <i>Amaritodus atkinsoni</i> <i>Bactocera dorsalis</i> <i>Indarbela quadrinotata</i> <i>Deporus manginatus</i>
४	wheat	१. गवारो	<i>Sesamia inferens</i>

Disease

1	paddy	१. सिथ ब्लाइट २. ब्लाष्ट ३. ब्याक्टेरिया लिफ ब्लाइट ४. खैरो थोप्ने रोग ५. फेद कुहिने रोग ६. खैरा रोग	<i>Rhizoctonia solani</i> <i>Pyricularia oryzae</i> <i>Xanthomonas campestris</i> <i>Helminthosporium oryzae</i> <i>Fusarium moniliforme</i> Zinc deficiency
---	-------	---	---

2	Vegetable crops	१. एन्थ्राक्सोज २. पात थोप्ले ३. टुप्पा बाट मर्ने ४. सेतो धुलो ५. जरा कुहिने ६. बेर्ना कुहिने ७. डाउनी मिल्डयु ८. पात गुजमुजिने ९. मोजाइक रोग	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> <i>Cercospora canescens</i> <i>Colletotrichum capsici</i> <i>Erysiphe polygoni</i> <i>Pellicularia filamentosa</i> <i>Pythium sp.</i> <i>Rhizoctonia sp.</i> <i>Cucumis virus i</i>
3	Mango	१. कोत्रे २. डाउनी मिल्डयु	<i>Xanthomonas sp.</i> <i>Oidium mangnifarae</i>

Weeds

क्र.सं	सामान्य नाम	<i>Scientific Name</i>
१	मोथे	<i>Cyperus rotundus</i>
२	दुबो	<i>Cynodon dactylon</i>
३	सामा	<i>Echinochola colona</i>
४	भिनुवा	<i>Fimbristylis meliacea</i>
५	बन्सो	<i>Panicum sp.</i>
६	गन्धे	<i>Aegetatum conyzoides</i>
७	काने	<i>Commallia sp.</i>
८	जल कुम्भी	<i>Eicharnia grassipes</i>

2.13 Pest Status of Kathmandu

क्र.सं.	कीराको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
१	खम्चे कीरा	White grub	<i>Phyllophaga spp.</i>
२	रातो कमीला	Red Ants	<i>Dorylus spp.</i>
३	लाही कीरा	Aphids	<i>Aphis spp.</i>
४	धानको गवारो	Rice Stem Borer	<i>Scirpophaga incertulas</i>
५	धानको वेरुवा	Rice Leaf Roller	<i>Cnaphalocrocis medinalis</i>
६	धानको रोपो काट्ने कीरा	Seed Bed Beetle	
७	धानको पतेरो	Rice Gundhi Bug	<i>Leptocorisa orotarius</i>
८	मकैको गवारो	Maize Stem Borer	<i>Chilo suppressalis</i>
९	सुन्तलाको गवारो	Orange Stem Borer	<i>Chelidonium cinctum</i>
११	सुन्तलाको फल कुहाउने झिंगा	Orange Fruitfly	<i>Bactrocera spp</i>

क्र.सं.	कीराको नेपाली / स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
१२	सुन्तलाको फलमा लाने हरियो पतेरो	Citrus Green Stink Bug	<i>Rynchochoris humeralis</i>
१३	आलुको भण्डारण पुतली	Potato Tuber Moth	<i>Phthorimaea operculella</i>
१४	आलुको ब्लीप्टर विटल	BStatuser Beetle	<i>Epicauta vittata</i>
१५	कांका फर्सीको रातो खपटे	Red Pumpkin Beetle	<i>Aulacophora foveicollis</i>
१६	कांका फर्सीको फल कुहाउने फिंगा	Cucurbit Fruitfly	<i>Bactrocera spp</i>
१७	वन्दाको पुतली	Cabbage Butter Fly	<i>Pieris brassicae</i>
१८	काउली वन्दाको ईट वुटे पुतली	Diamond Back Moth	<i>Plutella xylostella</i>
१९	केराको गवारो	Banana Borer	<i>Odoiporus longicollis</i>
२०	केराको फेदको घुन	Banana Weevil	<i>Cosmopolites sordidus</i>
२१	गोलभेडा फलको प्वाल पार्ने कीरा	Tomato Fruit Worm	<i>Helicoverpa armigera</i>
२२	गोलभेडाको सेतो फिंगा	White Fly	<i>Bemisia tabaci</i>
२३	गोलभेडाको पातमा सुरुड खन्ने कीरा	Tomato Leaf Miner	<i>Liriomyza sativae</i>
२४	फेद कटुवा कीरा	Cut Worm	<i>Agrotis segetum</i>
२५	लसुन प्याजको श्रिप्स	Thrips	<i>Ceratothripoides brunneus</i>
२६	धानको फेदकुहिने रोग	Foot Rot of Rice	<i>Fusarium moniliforme</i>
२७	धानको मरुवा	Rice Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
२८	धानको टुप्पो डढने रोग	White Tip of Rice	<i>Aphelenchoides besseyi</i>
२९	धानको उडवटा रोग	Udbatta Disease of Rice	<i>Ephelis oryzae</i>
३०	आलुको डढुवा	Late Blight of Potato	<i>Phytophthora infestans</i>
३१	आलुको खटिरा	Potato Wart Disease	<i>Synchytrium endobioticum</i>
३२	आलुको ओईले रोग	Potato Wilt	<i>Ralstonia solanacearum</i>
३३	गहुको सिन्दुरे	Yellow Rust of Wheat	<i>Puccinia recondita</i>
३४	मकैको थेरले रोग	Gray Leaf Spot of Maize	<i>Cercospora zea maydis</i>
३५	मकैको ओईले रोग	Wilt of Maize	<i>Erwinia stewartii</i>
३६	मकैको पातको डढुवा रोग	Southern Leaf Blight of Maize	<i>Bipolaris maydis</i>

क्र.सं.	कीराको नेपाली/स्थानीय नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
३७	काउली वन्दाको गाठे रोग	Club Root of Crucifer	<i>Plasmodiophora brassicae</i>
३८	काउली वन्दाको पातको किनारा कुहिने रोग	Angular Leaf Spot	<i>Xanthomonas campestris</i>
३९	डाउनी मिल्डयू	Downy Mildew	<i>Peronospora parasitica</i>
४०	ध्वासे/खराने रोग	Powdery Mildew	<i>Erysiphe spp</i>
४१	केराको ठिगिने रोग	Banana Bunchy Top	BBTV
४२	प्याजको गानो कुहिने रोग	Onion Bulb Rot	<i>Sclerotium cepivorum</i>
४३	लसुनको पोटी कुहिने रोग	Garlic Clove Rot	<i>Fusarium oxysporum</i>
४४	लसुन/प्याजको टुप्पो सुक्ने रोग	Tip Burn of Onion/Garlic	<i>Stemphylium vesicarium</i>
४५	गोलभेडा, खोसानी र भन्टाको ओइले रोग	Solanaceaus Wilt	<i>Ralstonia solanacearum</i>
४६	गोलभेडा /खोसानीको जरामा गांठो पार्ने नेमाटोड	Root Knot Nematode	<i>Meloidogyne spp.</i>
४७	अदुवाको गानो कुहिने रोग	Rhizome Rot of Ginger	<i>Fusarium oxysporum f.sp. zingiberi</i>

2.14 Pest Status of Chitwan

Group	Crops	Diseases				
		Name	causal organism	Severity		
				High	Medium	Low
Cereals	Rice	Rice Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>			✓
		Bacterial Blight	<i>Xanthomanas oryzae</i>		✓	
		Sheath Blight	<i>Rhyzoctonia solani</i>			✓
		Brown leaf spot	<i>Helmenthosporium oryzae</i>			✓
		False Smut	<i>Ustilago spp</i>			✓
		Khaira disease	Zinc deficiency		✓	
	Wheat	Yellow Rust	<i>Puccinia striformis</i>		✓	

		Loose smut	<i>Ustilago nuda</i>			✓	
	Maize	Leaf Blight	<i>Helminthosporium tercicicum</i>			✓	
		Maize rust	<i>Puccinia sorghi</i>			✓	
	Oil crops	Alternaria Leaf Spot	<i>Alternaria spp</i>		✓		
		Powdery mildew	<i>Erysiphe polygoni</i>		✓		
Vegetables	Tomato	Wilt	<i>Fusarium oxysporum</i>	✓			
		Damping off	<i>Pythium spp</i>		✓		
		Late Blight	<i>Phytophthora infestans</i>			✓	
		Early Blight	<i>Alternaria solani</i>	✓			
	Potato	Late blight	<i>Phytophthora infestans</i>	✓			
		Early Blight	<i>Alternaria solani</i>			✓	
		Ring Rot	<i>Corinebacterium sepedonicum</i>			✓	
	Cabbage and cauliflower	Damping off	<i>Pythium spp</i>		✓		
Fruits	Mango	Anthracnose	<i>Collectrichum gleosporioides</i>		✓		
	Banana	Bunchy top	virus				
		Banana wilt	<i>Fusarium oxysporum</i>	✓			
		Leaf spot	<i>Mycosphaerella musicalacercospora musae</i>	✓			
		Heart rot	<i>Fusarium spp</i>	✓			

Weeds

1	cereals	Rice	Mothe	<i>Cyperus spp</i>		✓	
			Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>		✓	
			Gandhe	<i>Ageratom spp</i>			✓
			Sama	<i>Enhinochloa spp</i>		✓	
			Banso	<i>Digtaitaria spp</i>			✓
		Maize	Banso	<i>Digtaitaria spp</i>			✓
			Bethe	<i>chenopodoium album</i>			✓
			Sama	<i>Echinochloa spp</i>			✓
			Gandhe	<i>Ageratom spp</i>			✓
			Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>			✓
		Wheat	Mothe	<i>Cyperus spp</i>			✓
			Bethe	<i>chenopodoium album</i>		✓	
			Ragte	<i>Phalaris minor</i>		✓	
2	Oil seed	Mustard	Bethe	<i>chenopodoium album</i>		✓	
			Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>	✓		
3	Vegetable	all	Banso	<i>Digtaitaria spp</i>			✓
			dubo	<i>Cynodon dactylon</i>			✓
			sama	<i>Enhinochloa spp</i>			✓
			Gandhe	<i>Ageratom spp</i>			✓

2.15 Pest Status of Kavre

Crop	Disease	Scientific name	Insect	Scientific name	Weed	Scientific name
Rice	Blast	<i>Pyricularia grisia</i>	Stem borer	<i>Chilo infuscatellus</i>	Mothe	<i>Cyperus rotundus</i>
	BLB	<i>Xanthomonas oryzae</i>	BPH	<i>Nilaparvata lugens</i>	Sama	<i>Elusine corocana</i>
	Brown spot	<i>Helminthosporium spp.</i>	Leaf folder	<i>Canaphalocrosis medinalis</i>	Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>
	Sheath Blight	<i>Rhizoctonia solani</i>	Gandhi Bug	<i>Leptocoris varicornis</i>		
	Bac. leaf streak	<i>Xanthomonas campestris</i>	Hispa	<i>Dicladispa armigera</i>		
	Khaira	Zn deficiency	Ear cutting caterpillar	<i>Mythimna separata</i>		
			Case worm	<i>Nymphula depunctalis</i>		
			Skipper	<i>Pelopidus mathias</i>		
Wheat	Yellow Rust	<i>Puccinica striiformis</i>	Army worm	<i>Mythimna separata</i>	Ragate	<i>Phalaris minor</i>
	Loose smut	<i>Ustilago nuda tritici</i>			Bethe	<i>Chenopodium album</i>
	Ear cockle	<i>Anguina tritici</i>				
Maize	Downey mildew	<i>Selerospora spp.</i>	Stem borer	<i>Chilo partellus</i>	Gandhe	<i>Ageratum spp</i>
	Stalk rot	<i>Cephalosporium spp.</i>	Field cricket	<i>Brachytrypes protentosus</i>	Banso	<i>Digiteria minor</i>
			Aphids	<i>Rhopalosiphum maidis</i>		
Mustard	Alternaria Blight	<i>Alternaria brassicae</i>	Aphids	<i>Acyrtosiphon eisum</i>	Argomone	<i>Argomone mixicana</i>
	P. mildew	<i>Erysiphe polygoni</i>	Saw fly	<i>Athlia proxime</i>		
	D. Mildew	<i>Perenospora brassicae</i>				
	White blight	<i>Sclerotium sp.</i>				
Leguminous	Rust	<i>Uromyces fabae</i>	Leaf minor	<i>Phytomyza atricornis</i>	Banso	<i>Digiteria minor</i>
	P. mildew	<i>Erysiphe polygoni</i>	Pod borer	<i>Naruca testulalis</i>		
	Anthracnose	<i>Glomorella lindemuthianum</i>	Hairy catter pilar	<i>Diacrisis obliqua</i>		

Sugar cane	Leaf spot	<i>Botrytis sp</i>	Cut worm	<i>Agrotis ipsilon</i>		
	Sterility	Boron def / <i>Botrytis sp</i>	Aphids	<i>Acyrthosiphon pisum</i>		
	Red rot	<i>Coletotrichum falcatum</i>	Termite	<i>Odontotermes obesus</i>		
			Early shoot borer	<i>Chiloointus catellus</i>		
			Top shoot borer	<i>Scirpophaga nivella</i>		
Solanaceous	Brinjal Damping off	<i>Pythium spp.</i>	Brinjal Leaf folder	<i>Eublemma olivacea</i>	Gandhe	<i>Ageratum spp</i>
	Root note nematode	<i>Meloidogyne spp.</i>	Brinjal Fruit & shoot borer	<i>Leucinoides orbonalis</i>	Bethe	<i>Chenopodium album</i>
	Cercospora Leaf spot	<i>Cercospora spp</i>	Tobacco Caterpillar	<i>Spodoptera litura</i>	Lunde	<i>Amaranthus sp.</i>
	Potato Scab	<i>Streptomyces scabies</i>	Tomato Fruit borer	<i>Helicoverpa armigera</i>	Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>
	Mossaic	<i>Potato mossac viruses</i>	Cut Worm	<i>Agrotis spp.</i>		
	Late blight	<i>Phytophthora infestans</i>	Potato Tuber moth	<i>Gnorimoschem aperculella</i>		
	Bac. wilt	<i>Pseudomonas solanacearum</i>	Potato Red ant	<i>Dorylus orientalis</i>		
	Leaf Curl	<i>Tobacco leaf curl viruses</i>	Epilachnia Beetle	<i>Epilachna spp.</i>		
	Alternernia Leaf spot	<i>Alterneria solani</i>	Tomato white fly	<i>Bemisia tabaci</i>		
	Fusarium wilt	<i>Fusarium oxyporum</i>	White grub	<i>Holotrichia consanguine</i>		
Cole crops	Damping off	<i>Rhizoctonia / sclerotium</i>	Aphids	<i>Brevicorye brassicae</i>	Gandhe	<i>Ageratum spp</i>
	B. deficiency	Boron deficiency	Cabbage butterfly	<i>Pieris brassicae</i>	Banrayo	<i>Capsella brusapastaris</i>
	<i>A. leaf spot</i>	<i>Alterneria brassicae</i>	Army worm	<i>Spodoptera sp.</i>	Mothe	<i>Cyperus rotundus</i>
	Whip tail	Molyb. deficiency	DBM	<i>Plutella maculipennis</i>	Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>

	D. mildew	<i>Perenospora parasitica</i>	Cut worm	<i>Agrotis ipsilon</i>	Lunde	<i>Amaranthus sp.</i>
Cucumber	P. mildew	<i>Erysiphe sp.</i>	Fruit fly	<i>Dacus cucurbitae</i>	Gandhe	<i>Ageratum spp.</i>
	D. mildew	<i>Perenospora cubensis</i>	Red p. beetle	<i>Rephidopalpa sp.</i>	Bethe	<i>Chenopodium album</i>
	Mosaic	<i>Cucumpkin virus</i>	Sting bug	<i>Aspon gopus sp</i>	Lunde	<i>Amaranthus sp.</i>
	B. deficiency	Boron deficiency	Aphids	<i>Aphis gossypii</i>		
Onion	Blast	<i>Botrytis allii</i>	Thrips	<i>Thrips tabaci</i>		
Mango	Anthracnose	<i>Colletotrichum spp.</i>	Mango hopper	<i>Idieoscopus clypealis</i>		
	Sooty mould	<i>Meliola mangiferac</i>	Stone Weevil	<i>Sternochetus mangiferae</i>		
			Fruit fly	<i>Dacus dorsali</i>		
Litchi			Litchi mite	<i>Acerua litchi</i>		
Banana	Panama wilt	<i>Fusarium oxyporum</i>	Banana beetle	<i>Nodostoma subcostatum</i>		
	Bunchy top	<i>Musa virus</i>	Stem (Rhizome) weevil	<i>Odioporus sordidus</i>		
Guava	Fusarium Wilt	<i>Fusarium spp.</i>	Scale Insects	<i>Pulvinaria psidii</i>		
	Fruit Spot	<i>Pistalotia psidii</i>				
Citrus (Lemon)	Canker	<i>Xanthomonas campestris pv citri.</i>	Leaf minor	<i>Phylloconistis citrella</i>		
Bee	EFB	<i>Melissococcus pluton</i>	Parasitic mite	<i>Varroa jacobsoni</i>		
	TSB	Virus	Wax moth	<i>Galleria mellonella</i>		
	Acarine	<i>Acarapsis woodi</i>				
	Nosema	<i>Nosema apis</i>				

2.16 Pest Status of Dhanusa

बाली	कीराहरु	रोगहरु	भारहरु	फाईदाजनक कीराहरु
धान	गवारो पातबेस्वा पतेरो फट्यांग्रा हरियोफड़के कांडे	मरुवा खैरोथोप्ले खैरा आंखलाकूहिने	सामा दूबो सझिरे काने मौथे	बागे खपटे, माकूरा, गाईनेकीरा, बास्ला, पानीछिपूवा, स्टाफिलिड बिटल, लड्हनर्नग्रासहोपर स्त्री स्वभावको खपटे आदी
मकै	गवारो खूम्झे फेदकटूवा धमिरा	आंखलाकूहिने कालो पोके मरुवा घोगा कूहिने	गन्धे दूबो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बास्ला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड बिटल, स्त्री स्वभावको खपटे आदी
गहू	गवारो खूम्झे फेदकटूवा धमिरा	कालोपाके खैरो सिंदूरे	गन्धे दूबो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बास्ला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड बिटल, स्त्री स्वभावकोखपटे आदी
दाल बाली	भूसिलकीरा खूम्झे फल प्वाल पार्ने लाघे धमिरा लाही	जानकारी नभएको	गन्धे दूबो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बास्ला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड बिटल, स्त्री स्वभावको खपटे आदी
तेल बाली	भूसिलकीरा खूम्झे फल प्वाल पार्ने लाघे धमिरा लाही करौतेभिगा	अल्टरनेरिया थोप्ले पाउडरी मिल्ड्यू	गन्धे दूबो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बास्ला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड बिटल, स्त्री स्वभावको खपटे आदी
आंप	फड़के फल कुहाउनेओसा मिलिबग	रिपोर्ट नभएको		जानकारी नभएको
केरा	गवारो	जानकारी नभएको, कतै कतै बन्ची टप तथा ओईलाउने समस्या		जानकारी नभएको

लहरे तरकारी बाली	रातोखपटे खूम्झे फेदकाटने फलकूहाउने	धूलेढूसी		जानकारी नभएको
काउली समूहका बालीहरु	बन्दाको पूतली लाहि, स्पोडो लाघे	ड्याम्पिङअफ थोप्ले फल कुहिने	दूवो गन्धो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बारुला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड विटल, स्त्रि स्वभावको खपटे आदी
गोलभेंडा	फलकोगवारो स्पोडो खूम्झे, धमिरो	डढूवा औईलाउने	दूवो गन्धो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बारुला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड विटल, स्त्रि स्वभावको खपटे आदी
आलू	आलूको पूतली रातोकमिला काटनेकीरा खूम्झेकीरा	डढूवा	दूवो गन्धो बन्सो	माकूरा, गाईनेकीरा, बारुला, सिरफिडफ्लाई स्टाफिलिड विटल, स्त्रि स्वभावको खपटे आदी

2.17 Pest Status of Bara

S. N.	Group	Crop	Diseases			
			Name	C.O.	sev	Index
1	Food grain	Rice	Blast	<i>Pyricularia grisia</i>	L	
			BLB	<i>Xanthomonas oryzae</i>	L	
			Brown spot	<i>Helminthosporium spp.</i>	L	
			Foot rot	<i>Fusarium moniliforme</i>	L	
		Maize	Cob smut	<i>Ustilago maidis</i>	L	
			Loose smut	<i>Ustilago spp</i>	L	

S. N.	Group	Crop	Diseases			
			Name	C.O.	sev	Index
			Stem rot	<i>Erwinia spp / Fusarium spp.</i>	L	
			Cob rot	<i>Fusarium spp.</i>	L	
		Wheat	Loose smut	<i>Ustilago nuda tritici</i>	L	
			Yellow Rust	<i>Puccinica striiformis</i>	H	
2.	Fruits	Citrus	P. Mildew	<i>Oidium tingitatum</i>	M	
			Shooty mould	<i>Capnodium citri</i>	L	
			Anthracnose	<i>Colletotrichum spp.</i>	L	
3.	Cash crop	Coffee	Coffee rust		VL	
		Zinger	Rhizome rot	<i>Pythium aphanidermatum.</i>	H	
			Leaf spot	<i>Phyllosticta zingiberi</i>	L	
5.	Vegetables	Cucumber	P. mildew	<i>Erysiphe sp.</i>	M	
			Damping off	<i>Pythium / sclerotium</i>	L	
			Mosaic	<i>Cucumpkin virus</i>	L	
		Cole crops	Damping off	<i>Rhizoctonia / sclerotium</i>	H	
			Brown rot	<i>Boron defficiency</i>	M	
			A. leaf spot	<i>Alterneria brassicae</i>	L	
			Whip tail	<i>Molyb. defficiency</i>	L	

S. N.	Group	Crop	Diseases			
			Name	C.O.	sev	Index
		Solanaceous (Potato, tomato, Brinjal)	Late blight	<i>Phytopthora infestans</i>	H	
			Bac. wilt	<i>Pseudomonas solanacearum</i>	M	
			Blossom end rot	<i>Ca deficiency</i>	M	
			R.K. Nematode	<i>Meloidogyne sp.</i>	L	
			Alternaria	<i>Alternaria solani</i>	L	
6.	Fruits	Mango	Mango Mal formation		L	
			Anthracnose	<i>Colletotrichum spp.</i>	L	
			Sooty mould	<i>Meliola mangiferae</i>	L	
		Banana	Panama wilt	<i>Fusarium oxyporum</i>	L	

Insect

S.N.	Group	Crop	Insects			
			Name	Sc.Name	sev	Index
1	Food	Rice	Stem borer	<i>Scirpophaga incertulus</i>	L	
			Leaf folder	<i>Canaphalocrosis medinalis</i>	L	

S.N.	Group	Crop	Insects			
			Name	Sc.Name	sev	Index
		grain	Hispa	<i>Dicladispa armigera</i>	L	
			Grass hopper	<i>Hieroglyphus nigrorepletus</i>	L	
	Maize	Stem borer	Field cricket	<i>Brachytrypes protentosus</i>	L	
			White grub	<i>Holotrichia consanguinae</i>	L	
		Termite	Termite	<i>Odontotermes obesus</i>	L	
			Wheat	<i>Odontotermes obesus</i>	L	

Weeds

Weeds			
Name	Sc.Name	sev	Index
Sama	<i>Elusine corocana</i>	L	
Mothe	<i>Cyperus rotundus</i>	L	
Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>	L	
Banso	<i>Digiteria minor</i>	L	
Dubo	<i>Cynodon dactylon</i>	L	
Lunde	Amaranthus sp.	L	
Halhale	<i>Rumax crispus</i>	L	
Bethe	<i>Chenopodium album</i>	L	

2.18 Pest Status of Mahottari

S. N.	Group	Crop	Diseases			
			Name	Scientific name	Severity	Index
1	Food Grain	Rice	Rice Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>	Medium	
	Food Grain	Rice	Bacterial Blight	<i>Xanthomonas campestris</i>	Medium	
2	Food Grain	Maize	Stalk Rot	<i>Erwinia caratovora</i>	Medium	
	Food Grain	Maize	Head Smut	<i>Sphacelotheca reliana</i>	Low	
	Food Grain	Maize	Cob Rot	<i>Fusarium moniliformis</i>	Low	
	Food Grain	Maize	Leaf Blight	<i>Helminthosporium turcicum</i>	Medium	
3	Food Grain	Wheat	Brown Rust	<i>Puccinia recondita</i>	Medium	
	Food Grain	Wheat	Yellow Rust	<i>Puccinia graminis tritici</i>	Medium	
	Food Grain	Wheat	Loose Smut	<i>Ustilagonuda tritici</i>	Low	
6	Vegetables	Potato	Late Blight	Phytophthora infestants	Medium	
	Vegetables	Potato	Early Blight	Synchytrium endobiotum	Low	
	Vegetables	Cole Crop	Damping Off	Pythium sps, Phytophthora sps Rhizoctonia sps	Medium	
	Vegetable	Brinjal	Bacterial Wilt	<i>Pseudomonas solanaceum</i>	Low	
	Vegetable	Brinjal	Fruit Rot	<i>Pythium aphanidormatum</i>	Low	
	Vegetable	Tomato	Late Blight	Phytophthora	Medium	

S. N.	Group	Crop	Diseases			
			Name	Scientific name	Severity	Index
			infestants			
	Vegetable	Tomato	Wilt	Fusarium /Verticillium alboalrum	Low	
	Vegetable	Tomato	Mosaic Virus	Mosaic Virus	Low	
	Vegetable	Tomato	Nematode	Meliodogyna sps.	Low	
	Vegetable	Cucurbits	Powdery Mildew	Erysiphe cichoracearum	Low	
	Vegetable	Cucurbits	Downy Mildew	Pseudoperonospora cubensis	Low	
7	Fruit	Guava	Guava Wilt	Fusarium /Cephalosporium sps	Low	
	Fruit	Guava	Stem canker	Physalospora psidi	Low	
	Fruit	Banana	Panama disease	Fusarium xylosporum	Low	
	Fruit	Banana	Bunchy Top	Bunchy Top Virus	Low	

Major Insects

S.N.	Group	Crop	Insects			
			Name	Scientific Name	Severity	Index
1	Food Grain	Rice	Stem Borer	<i>Scirpophaga incertulus</i> <i>S. suppressalis</i> , <i>S. innotata</i>	M	
	Food Grain	Rice	Leaf Folder	<i>Cnaphaloerocis medinalis</i>	M	
	Food Grain	Rice	Case Worm	<i>Nymphula depunctalis</i>	L	

S.N.	Group	Crop	Insects			
			Name	Scientific Name	Severity	Index
	Food Grain	Rice	Plant hopper		L	
2	Food Grain	Maize	Stem Borer	<i>Chilo partellus</i> <i>Sesamia inferens</i>	M	
	Food Grain	Maize	Army Worm	<i>Mythimna separata</i>	M	
	Food Grain	Maize	White Grub	<i>Phyllophaga rugosa</i>	L	
	Food Grain	Maize	Cut Worm	<i>Agrotis segatum</i>	L	
	Food Grain	Wheat/Ba rley	Army Worm	<i>Mythimna separata</i>	L	
3	Vegetables	Potato	Potato Tubor Moth	<i>Phthorimaea operculella</i>	H	
	Vegetables	Potato	Red Ant	<i>Dorylus sps</i>	M	
	Vegetables	Potato	White Grub	<i>Phyllophaga rugosa</i>	L	
	Vegetables	Potato	Cut Worm	<i>Agrotis segatum</i>	L	
	Vegetables	Brinjal	Fruit and Shoot Borer	<i>Lucinodes orbonalis</i>	H	
	Vegetables	Tomato	Gram Pod Borer	<i>Heliothis armigera</i>	M	
	Vegetables	Tomato	Fruit fly			
	Vegetables	Chilly	Chilly Thrips	<i>Cirtothrips dorsalis</i>	L	
	Vegetables	Okra	Fruit and Shoot Borer	<i>Earias villedella</i>	M	

S.N.	Group	Crop	Insects			
			Name	Scientific Name	Severity	Index
	Vegetables	Cole Crops	Cabbage Butter Fly	<i>Pieris brassicae nepalensis</i>	H	
	Vegetables	Cole Crops	Diamon Back Moth	<i>Plutella xylostella</i>	M	
	Vegetables	Cole Crops	Red Ant	<i>Dorylus spp</i>	M	
	Vegetables	Cole Crops	White Grub	<i>Phyllophaga rugosa</i>	L	
	Vegetables	Cole Crops	Cut Worm	<i>Agrotis segatum</i>	L	

2.19 Pest Status of Rautahat

S.N	Groups	Crop	Disease	Sc. Name
1	Food grain	Rice	Blast	<i>Pyricularia oryzae</i>
			Brown spot	<i>Helminthosporium spp.</i>
			Bacterial leaf blight	<i>Xanthomonas campestris pv. oryzae</i>
			Foot rot	<i>Fusarium moniliforme</i>
		Maize	Cob smut	<i>Ustilago maidis</i>
			Stalk rot	<i>Pithum / Fusarium spp.</i>
			Downey mildew	<i>Selerospora spp.</i>
		Wheat	Loose smut	<i>Ustilago nuda tritici</i>
			Yellow Rust	<i>Puccinica striiformis</i>
2.	Vegetables	Cucurbits	P. mildew	<i>Erysiphe sp.</i>
			Mosaic	<i>Cucumpkin virus</i>
		Solanaceous (Potato, tomato, Brinjal)	Late blight	<i>Phytopthora infestans</i>
			Bac. wilt	<i>Pseudomonas solanacearum</i>
			Leaf curl	Tobaco leaf curl virus
			Alterneria	<i>Alterneria solani</i>

Insects

S.N	Groups	Crop	Insect	Sc. Name
1.	Food grain	Rice	Stem borer	<i>Chilo infuscatellus</i>
			Gandhi Bug	<i>Leptocoris acuta</i> / <i>varicornis</i>
			Leaf folder	<i>Canaphalocrosis</i> <i>medinalis</i>
			Hispa	<i>Dicladispa armigera</i>
		Maize	Stem borer	<i>Chilo partellus</i>
			Field cricket	<i>Brachytrypes potentosus</i>
			Cut worm	<i>Agrotis epsilon</i>
			White grub	<i>Holotrichia consanguinae</i>
		Wheat	Stem borer	<i>Sesamia inference</i>
			Cut worm	<i>Agrotis epsilon</i>
2.	Vegetables	Cucurbits	Fruit fly	<i>Dacus cucurbitae</i>
			Red p. beetle	<i>Rephidopalpa sp.</i>
		Solanaceous (Potato, tomato, Brinjal)	Tuber moth	<i>Gnorimoschem</i> <i>aperculella</i>
			Red ant	<i>Dorylus orientalis</i>
			Brinjal s. borer	<i>Leucinodes orbonalis</i>
			Tomato fruit borer	<i>Heliothis armigera</i>
			Spotted Beetle	<i>Epilachna spp.</i>